

Број: I-ОП-1-281/16
Дана: 7. јула 2016.
Нови Сад

ДОМ ЗДРАВЉА „ДР МЛАДЕН СТОЈАНОВИЋ“

Краља Петра I 26А
21400 Бачка Паланка

Након завршетка поступка по притужби М.П. из Б.П., Покрајински заштитник грађана утврдио је постојање неправилност у раду Дома здравља „Др Младен Стојановић“ у Бачкој Паланци, те сагласно члану 42. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинском заштитнику грађана – омбудсману („Сл. лист АПВ, бр. 37/2014, 40/2014 – испр. и 54/2014), овој здравственој установи упућује

ПРЕПОРУКУ

Дом здравља „Др Младен Стојановић“ у Бачкој Паланци престаће са праксом издавања лекарских рецепата осигураним лицима у објекту апотеке ове здравствене установе, те ће осигураном лицу лек прописивати и лекарски рецепт издавати искључиво изабрани лекар и лекар специјалиста када му изабрани лекар пренесе овлашћење, у складу са законом.

Изузетно, осигураним лицима која желе да преузимају лекарске рецепте у објекту апотеке Дома здравља „Др Младен Стојановић“ у Бачкој Паланци, исто ће бити омогућено под условом да постоји изричита сагласност осигураног лица о томе, о чему мора стајати податак у медицинској документацији.

Образложење

Покрајинском заштитнику грађана обратио се М.П. из Б.П., притужбом на рад Дома здравља „Др Младен Стојановић“ у Бачкој Паланци, у којој наводи да ова здравствена установа пацијентима онемогућава слободу избора приликом остваривања права на лекове и медицинска средства, те крши право пацијената на информације, тако што условљава пацијенте да лекове и медицинска средства набављају у апотеци која се налази у објекту дома здравља. Подносилац притужбе наводи да лекари одељења кућне неге ове здравствене установе, мимо воље пацијената, исписане лекарске рецепте прослеђују у поменути апотеку.

Покрајински заштитник грађана обратио се, ради изјашњења о наводима притужбе, Дому здравља „Др Младен Стојановић“ у Бачкој Паланци, као и Филијали за Јужно-бачки округ Републичког фонда за здравствено осигурање, с обзиром на то да се омбудсман по овом

питању, поступајући по притужби на иста дешавања у Дому здравља у Жабљу, претходно обратио организацији здравственог осигурања.

У изјашњењу Дома здравља „Др Младен Стојановић“ у Бачкој Паланци ова здравствена установа одговорила је омбудсману да притужба није основана ни у ком смислу, те да ниједним поступком у Дому здравља „Др Младен Стојановић“ у Бачкој Паланци пацијентима није онемогућена слобода избора приликом остваривања права на лекове и медицинска средства, да дом здравља не крши право пацијената на информације, тако што се условљавају пацијенти да лекове и медицинска средства набављају у апотеци ове установе. Подносилац притужбе, у наводима да лекари одељења кућне неге дома здравља, мимо воље пацијената, исписане лекарске рецепте прослеђују у поменуту апотеку, није именовано нити на било који начин одредио које лице у дому здравља му је ускратило било које право за које наводи да је ускраћено. У поступку издавања лекова на лекарски рецепт испоштована је одредба члана 73. Правилником о начину и поступку остваривања права из обавезног здравственог осигурања ("Сл. гласник РС", бр. 10/2010, 18/2010, 46/2010, 52/2010, 80/2010, 60/2011 и 1/2013) којом је утврђено да осигураном лицу лек прописује и лекарски рецепт издаје изабрани лекар, односно лекар специјалиста када му изабрани лекар пренесе овлашћење, у складу са овим правилником. Ординација Кућног лечења, која тренутно ради у отежавајућим околностима и функционише са једним лекаром до 15 часова, тако да чланови породице пацијента лекарске рецепте издате у Кућном лечењу могу да подигну наредног дана од 8 часова, односно средом од 14 часова, када Кућно лечење ради после подне. Због тога је на улазу у ординацију Кућног лечења написано да цео дан могу подићи лекарске рецепте, а не лекове у апотеци. Лекове сваки пацијент подигне у апотеци у којој жели. У одговору се наводи и да није потребно наглашавати колико сопственим средствима дом здравља ради у циљу задовољства пацијената, те су фармацеутском и медицинском заштитом покривена и најмања и најудаљенија насељена места општине, а до неких се долази прелазећи четири гранична прелаза. У вези са просторним распоредом свих апотека које имају потписан уговор са Републичким фондом за здравствено осигурање, апотека дома здравља ради на удаљености од 50 метара од осам приватних апотека, али су огранци апотеке смештени у тешко доступна насељена места општине, а дом здравља верује да омбудсман зна ко је у подређеном положају, имајући у виду начин снабдевања лековима. Упркос свим потешкоћама, запослени у дому здравља своју професију обављају часно, пожртвовано и одговорно. Једино што је жељено јесте да се пацијенту омогући још једна додатна услуга, али никако нису приморани да лекове подигну у апотеци дома здравља.

У изјашњењу Републичког фонда за здравствено осигурање наводи се да се Филијали ове организације за обавезно социјално осигурање за Јужнобачки округ са седиштем у Новом Саду, дана 2. априла 2016. године, електронским путем обратила С.Л., у име приватних апотека, а у вези са неправилностима у раду Дома здравља „Др Младен Стојановић“ у Бачкој Паланци које се односе на прописивање и издавање лекова на лекарски рецепт. Како се наводи у притужби, организационе јединице опште праксе, медицине рада и кућног лечења, након прописивања не дају лекарске рецепте пацијентима, већ их прослеђују у апотеку, упућујући пацијенте да их тамо подигну. Филијала Нови Сад је упутила Обавештење Дому здравља „Др Младен Стојановић“ у Бачкој Паланци у вези са издавањем лекарског рецепта,

на који је здравствена установа доставила одговор поводом предметног обавештења и изјашњење на наводе С.Л.. У прилогу одговора омбудсману достављене су копије поменути два акта. У Обавештењу у вези са издавањем лекарског рецепта, који је Републички фонд за здравствено осигурање упутио Дому здравља „Др Младен Стојановић“ у Бачкој Паланци по допису 04 број: 070-10/2016-2-169 од 04.04.2016. године, између осталог, наводи се да Апотека Дома здравља, као ни било која друга апотека са којом је Републички фонд за здравствено осигурање закључио уговор, није надлежна да издаје лекарски рецепт осигураном лицу, већ само лек на лекарски рецепт. Одговор, који је Дому здравља „Др Младен Стојановић“ у Бачкој Паланци упутио Републичком фонду за здравствено осигурање по допису број: 03-768/1-16 од 06.04.2016. године, садржински је идентичан оном који је ова здравствена установа упутила омбудсману, осим различитих имена подносилаца притужбе.

***

Законом о здравственој заштити ("Сл. гласник РС", бр. 107/2005, 72/2009, 88/2010, 99/2010, 57/2011, 119/2012, 45/2013, 93/2014, 96/2015 и 106/2015) прописано је да примарну здравствену заштиту у дому здравља грађани остварују преко изабраног лекара (члан 98. став 1), који прописује лекове и медицинска средства (члан 99. став 1 тачка 7). Здравствена заштита преко изабраног лекара остварује се у складу са законом којим се уређује област здравственог осигурања (члан 99. став 5).

Законом о здравственом осигурању ("Сл. гласник РС", бр. 107/2005, 109/2005, 57/2011, 110/2012, 119/2012, 99/2014, 123/2014, 126/2014, 106/2015 и 10/2016) прописано је да право на лекове и медицинска средства обухвата право на лекове са Листе лекова који се прописују на рецепт или издају на налог на терет средстава обавезног здравственог осигурања (члан 43. став 1 тачка 1), те да изабрани лекар прописује лекове и медицинска средства, као и одређене врсте медицинско-техничких помагала (члан 151. став 1 тачка 7).

Законом о правима пацијената ("Сл. гласник РС", бр. 45/2013) прописано је да пацијент има право на информације о правима из здравственог осигурања и поступцима за остваривање тих права, те право да ове информације добије благовремено и на начин који је у његовом најбољем интересу (члан 7. став 2 и 3). Пацијент има право да слободно одлучује о свему што се тиче његовог живота и здравља, осим у случајевима када то директно угрожава живот и здравље других лица (члан 15. став 1).

Правилником о начину и поступку остваривања права из обавезног здравственог осигурања ("Сл. гласник РС", бр. 10/2010, 18/2010, 46/2010, 52/2010, 80/2010, 60/2011 и 1/2013) утврђено је да осигураном лицу лек прописује и лекарски рецепт издаје изабрани лекар (члан 73. тачка 1) и лекар специјалиста када му изабрани лекар пренесе овлашћење (члан 73. тачка 2).

***

На основу изложеног чињеничног стања, те одредби релевантних законских прописа и других општих аката, Покрајински заштитник грађана утврдио је да Дом здравља „Др Младен Стојановић“ у Бачкој Паланци поступа неправилно када издавање и евентуално преузимање лекарских рецепата обезбеђује у објекту апотеке ове здравствене установе, јер је законом прописано да лекарски рецепт издаје изабрани лекар и лекар специјалиста када му изабрани лекар пренесе овлашћење.

С обзиром на то да се лекарски рецепти издају у апотеци која представља организациону јединицу Дома здравља „Др Младен Стојановић“ у Бачкој Паланци под називом Служба за фармацеутску делатност, те имајући у виду непосредну приступачност лекова за које је рецепт издат, односно стицају овлашћења за издавање лекарског рецепта и овлашћења за издавање потребног лека на истом месту, омбудсман сматра да овакво поступање може довести до повреде права на доступност здравствене заштите и отежати остваривање права на слободан избор лека који би пацијент евентуално могао набавити под повољнијим условима у посебној апотекарској здравственој установи или апотеци која је основана као приватна пракса, а које имају закључене уговоре са организацијом здравственог осигурања, те су тако изједначене у правима и обавезама приликом обављања фармацеутске делатности.

Имајући истовремено у виду обавезу законитог поступања здравствене установе, те добру намеру да се појединим категоријама осигураних лица омогући лакше и брже преузимање лекарских рецепата, омбудсман сматра дато решење из препоруке целисходним, како би се обезбедило поштовање начела законитости, као и начела приступачности и ефикасности здравствене заштите и здравственог осигурања.

Потребно је да, у року од 15 дана од дана пријема ове препоруке, Покрајинског заштитника грађана обавестите о предузетим мерама.

С поштовањем,

**ЗАМЕНИЦА ПОКРАЈИНСКОГ
ОМБУДСМАНА**

Анико Ширкова